

Szerkesztési iroda:
Nagybecskerek Zápolya-
utca 1., hová a lap szal-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybecske-
rek, Zápolya-u. 1., hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Előfizetési árak:

Egész évre — — 24 K
Félévre — — — 12 K
Negyedévre — — 6 K
Egyes szám ára 8 fillér.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.
Azonkívül az összes hir-
:: :: detési irodák :: ::

Megjelenik vásár- és
ünnepnapok kivételével
mindennap d. u. 5 órákor

Nagybecskerek, 1914.

XLIII. évfolyam, 221. szám.

Szerda, szeptember 30.

Ujra előre! Offenzívánk délen és északon.

Előre Oroszországban.

Budapest, szeptember 29. A „Torontál“ eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) A főhadi-
szállásról jelentik:

A szövetséges német és osztrák-magyar haderők részéről megkezdett új hadműveletek következtében a Visztula
mindkét partján az ellenségnek visszavonuló mozdulatai vannak folyamatban. Biez mellett erős orosz lovasságot szét-
vertünk. A Visztulától északra a szövetséges hadseregek több ellenséges lovashadosztályt kergetnek maguk előtt.

Höfer, a vezérkar főnökének helyettese.

Az orosz betörés visszaverése.

Budapest, szept. 29. A „Torontál“ eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) A Budapesti Tudósító
illetékes felhatalmazás alapján közli, hogy a körösmezői határnál ütközet folyik. Megbízható értesülés szerint **csapataink**
Ökörmező táján visszaszorították az ellenséget. Ungmegyéből jelentik, hogy a vasúti vonal Csontosig szabad.
Csontosról szerelők indultak Fenyvesvölgyre, hogy a táviróvonalat helyrehozzák. Ebből következtethető, hogy **az ellenséget**
sikerült Fenyvesvölgyön túl is visszaszorítani.

Előnyomulásunk Szerbiában.

Budapest, szept. 29. A „Torontál“ eredeti távirata Hivatalos jelentés. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.)
Több mint tizennégy napi makacs küzdelem után csapataink a Drinát és a Szávát újból átlépték. A délkeleti
hadszíntéren a hadműveletben rövid szünet állott be. Összes csapataink szerb területen vannak és a véres harcokban
kivívt pozíciókban állják a folytonos makacs támadásokat, melyek mindig az ellenfélnek jelentékeny veszteségével
végződnek. Az utolsó harcokban összesen tizennégy ágyut és több gépfegyvert zsákmányoltunk. A foglyok száma jelen-
tékeny, ép úgy a szökevényeké is. A szerbek és a montenegróiak boszniai offenzívájáról szóló hírek abból keletkeztek,
hogy alárendelt ellenséges erők a saját csapataink által majdnem teljesen elhagyott szandzsák határterületre törtek be.
Az ennek a területnek megtisztítására irányuló intézkedéseket haidéktalanul megtettük.

Potierok, táborszernagy.

Nyilatkozat.

Tisztelettel tudatom a cigarettázó urakkal, hogy a Fiume—Triesti
Modiano S. D. gyár a háboru által okozott nehéz viszonyokra való tekintettel a
Clubspecialité szivarkahüvely árát **50 fillérre szállította le**, a könyvecskés szivarkapapír
árát pedig **10 fillérre!** — Azon felül forgalomba hozott egy **4 filléres** csomagolású papírt
Modiano specialité név alatt. — **Halász Ferenc**, a Mediano Fiume—Triesti gyár vezérképviselője.

Főraktár: **Strélinger Márk** m. kir. dohánynagyrudájában.

Egyéb események.

Apponyi memoranduma Roosewelthez.

Budapest, szept. 30. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Gróf Apponyi Albert az Egyesült Államok volt elnökéhez, Roosewelthez memorandumot intézett, amelyben meggyőző érvek alapján bebizonyítja, hogy nem a monarchiát vagy Németországot, hanem ellenfeleit terheli a felelősség a világháború kitöréséért. Apponyi arra hivatkozik, hogy a nemzetközi békemozgalomban tevékenyen részt vett és kijelenti, hogy ő éppen a béke eszményéhez való ragaszkodásánál fogva hajlandó az egész világ színe előtt kinyilatkoztatni, hogy a monarchiát a világháborúért nem terheli semmiféle felelősség. A tiszta lelkiismeret ereje az, amely képessé teszi a lakosságot arra, hogy a háború súlyos terheit elviselhesse. Ez a lakosság, a háború kitörése óta egy csapásra félre tett minden párt és nemzetiségi villongást. A monarchia lakossága egyszermindenkorra biztosítani akarja magát a passzív támadások ellen, amelyek a legutóbbi években a politikai összeesküvés mellett a szervezett orgyilkosságot is igénybe vették és ha sikerül a monarchiának a népvédelem ezen műve, akkor az emberiség állandó békének fog örvendezhetni, ha pedig nem sikerül, akkor a világ állandó háborúveszedelmek nyomása alatt állana, ha csak önkéntalan nem veti magát a moszkovita zsarnokság diktátumának. Mi a békéért való harcban állunk, amelyet a mi győzelmünk a jövőendő nemzedékek számára akar biztosítani.

A király a galíciai és bukovinai menekülteknek.

Budapest, szept. 30. A „Torontál” eredeti távirata. Mint a Magyar Távirati Iroda Bécsből jelenti, a király a galíciai és bukovinai menekülteknek Bilinszky közös pénzügyminiszter útján huszezer koronát adományozott.

A király nevenapja.

Budapest, szept. 30. A „Torontál” eredeti távirata. Mint Egerből jelentik, az egri érsek pástorlevélben fölhívja híveit, hogy az idén október 4-ikén a király nevenapját könyörgéseikkel tegyék a nagyidők méltó ünnepévé.

Minisztertanács.

Budapest, szept. 30. A „Torontál” eredeti távirata. A kormány Tisza István gróf miniszterelnök elnöklésével tegnap délután minisztertanácsot tartott.

Az egyéves önkéntesek beosztása.

Budapest, szept. 30. A „Torontál” eredeti távirata. Mint Bécsből sürgönyzik, az egyéves önkénteseknek a vár-tüzérséghez való beosztása nem engedélyezhető s a tábori tüzérséghez is csak úgy osztják őket be, ha hátsóval jelentkeznek. (Magyar Távirati Iroda.)

A nyugati világcsata.

Budapest, szept. 30. A „Torontál” eredeti távirata. Mint a Havas-ügynökség

jelenti, a németek újra megkezdtek Reims bombázását. Elkeseredett döntő küzdelem folyik.

Kétezer orosz fogoly tiszt.

Budapest, szept. 30. A „Torontál” eredeti távirata. Mint Berlinből sürgönyzik, szeptember 25-ikéig közel kétezer orosz tisztet szállítottak a fogolytáborokba. A fogoly orosz tiszték száma pontosan 1920, köztük tizennyolc tábornok.

A gabonavámok fölfüggesztése.

Budapest, szept. 30. A „Torontál” eredeti távirata. Mint a Magyar Távirati Iroda Bécsből jelenti, a tőzsdekamara elhatározta, hogy lépést tesz a kormány nál a gabonavámok fölfüggesztése, a gabona, liszt s az őrlési termékek árának megállapítására.

Indiai katonák az európai harctéren.

Budapest, szept. 30. A „Torontál” eredeti távirata. Mint Londonból sürgönyzik, Asquith miniszterelnök kijelentette, hogy az első indiai csapat legközelebb fog Marseillesben partraszállani.

Svájc semlegessége.

Budapest, szept. 30. A „Torontál” eredeti távirata. Bécsből sürgönyzik: Mint a Fremdenblatt jelenti, német részről megcáfolják, hogy Svájc semlegességét Németország megsérteni szándékoznék.

HIREK.

A hős százados kitüntetése.

Mint a hivatalos lap közli, a király nagylaki Rátz Jenő, a vezérkarhoz beosztott 5-ik honvédelmi alvezérbeli századosnak az ellenséggel szemben tanúsított vitéz magatartása elismerésül a katonai érdemkeresztet a hadiékítménnyel adományozta.

Védekezés a kolera ellen

Felhívás az orvosokhoz. A vármegye alispánja a következő felhívást teszi közzé:

Felhívás.

A harctérről már is behurcolt kolera esetekre való tekintettel felkérem a törvényhatóságunk területén működő magánorvos urakat, képzett betegápolókat és ápolónőket, ugyancsak fertőtlenítő tanfolyamot végzett egyéneket, hogy ha akár lakóhelyükön, akár máshol megtelelő napidij ellenében, a kolera elterjedésének a megállításában szolgálatot hajlandók teljesíteni, levélben vagy pedig személyesen hivatalomban mielőbb jelentkezzenek.

A közigazgatási hatóságra hárul a súlyos feladat, a kolera terjedését a legnagyobb odaadással és önfeláldozó munkával megakadályozni, de csak úgy érhet el eredményt, ha az orvosi kar az intézkedéseket orvosi tudományával keletőleg támogatja.

Nagybecskerek, 1814. évi szept. hó 28-án.

Jankó, alispán.

Hősi halál. A nagybecskereki kórházban ápolt sebesült katonák közül ismét egy követte társait a hősi halálba.

Komnusár Nikola sestenei (Horvátország) származású katona halt meg ugyanis tegnap a József-kórházban. A hős katonát ma délután temetik el katonai díszel.

Adomány. Amint már e hó elején közöltük. Felzmen Áron könyvtáros piaci árusításából a bruttó bevétel 10 százalékát a Vöröskereszt és a Népiroda javára felajánlotta. A 10 korona előleg felül szeptember 12-én befizetett 7 korona 30 fillért s ma ismét 14 korona 83 fillért adott.

Adományok a Vöröskeresztnek.

A 47. sz. gyűjtőiben befolyt: Keresztvény Növeglet 25 K, Csusner 1 K, Olivashatlan 1 K, Horky 20 fill., Küffer Józsefné 40 fill., N. N. 40 fill., N. N. 40 fill., Ratz 2 K, Jeszenszky 1 K, Watzke 1 K, N. N. 40 fill., Ország 1 K, Schipper Lajosné 2 K, Zachariásné 1 K, Csobán 40 fill., Kovalcsik Karolin 1 K, N. N. 40 fill., Várady Imréné 2 K, Erdős Béláné 1 K, Böhmné 2 K, Tolveth Istvánné 1 K, N. N. 1 K, Oldal Mária 1 K, N. N. 40 fill., Plechl Matilde 2 K, Drudarszky Sarolta 1 K, Nagy Ernőné 50 fill., dr. Kuszigné 2 K, Oriontné 1 K, Meiszner J. D. 2 K, özv. Hutter J.-né 5 K, Procheller 1 K, Tolvethné 1 K, Grandjean A. 1 K, Várady 1 K, Jároly Etelka 20 K, Égererné 5 K, Rukaviné 2 K, Véghné 1 K, Pavelkáné 2 K, N. N. 2 K, Billitz Jánosné 2 K, dr. Nónayné 4 K, özv. Zambelliné 2 K Szalaváry Edéné 60 fill., Mayer Rezsőné 2 K, dr. Fialovszky Beláné 2 K, Lowieser Imréné

2 K, Feimer Gusztávné 1 K, Orsó Gáspárné 2 K, Varadi Mihály 20 fill., Brájjer M. 1 K, özv. Horocsek Mihályné 24 fill., Tullicsné 1 K, Swan János 1 K, Bohn Mihály 30 fill., Schmidt Teréz 1 K, Kiss Istvánné 2 K, Grandjean A. 1 K, Halrich Ferenc 1 K, özv. Herr Ödönne 1 K, Blazsey Katalin 60 fill., Göttiné 1 K, Annau Józsefné 1 K, Olivashatlan 1 K, Mészáros Franciska 40 fill., Csikós Flóriáné 1 K, Borka Mihály 1 K, N. N. 1 K, Helmbold Mária 5 K, Sutuly Tósa 5 K, Hollander Károly 5 K, Wesser 1 K, Kraszberger Miklós 40 fill., Schuber Jakab 5 K, Hochholz János 5 K, Bielek 2 K, Müller Vilmos 2 K, Stelc Lászlóné 20 fill., Shhwirtlich Alajosné 2 K, Steinbeck János 40 fill., N. N. 10 fill., Schwarcz János 60 fill., Olivashatlan 1 K, Sztojkov Milos 2 K, Olivashatlan 1 K, N. N. 40 fill., Gerő Sándor 40 fill., özv. Annauné 2 K, Hie Máttyás 1 K, Péter és Klopp 40 fill., Klemer 1 K, Dömötör M. 60 fill., Kirchner Anna 40 fill., N. N. 1 K, összesen 177 84 K.

A 48. sz. gyűjtőiben befolyt: Nagy Lászlóné 2 K, Klauber Vilmosné 1 K, Olivashatlan 1 K, Olivashatlan 1 K, Markovics Józsefné 50 fill., Olivashatlan 1 K, Pöltzl Kálmán 1 K, Bosnyák Jánosné 1 K, Schuberné 1 K, Maniasz 40 fill., Hausladenné 1 K, Putics 1 K, Kolarov Joca 4 K, N. N. 60 fill., Pányi József 1 K, Pányi Jánosné 1 K, Cservenka Margit 2 K, Mihaleczki 1 K, Olivashatlan Wentz Mária 40 fill., Filó M. 1 K, Krumenacker 20 fill., Somfai Jánosné 1 K, Tapavicsky 1 K, Tömösközy 30

fill., Szarács Józsefné 5 K, N. N. 40 fill., Schuch Elis 1 K, N. N. 30 fill., Gara 2 K, Gara Imre 2 K, Antal Eszti 30 fill., Theisz Károly 50 fill., Csókásné 30 fill., Kenderessy Sándor 1 K, Olvaszhatlan 1 K, N. N. 10 fill., N. N. 20 fill., M. M. 1-20 K, N. N. 30 fill., özv. Krszticsné 4 K, H. 40 fill., Marjanov 40 fill., N. N. 1 K, dr. Máticsné 5 K, K. B. 1 K, Vukov Jęfta 1 K, Udiczky Gyókáné 60 f, Oszrodd Pál 1 K, Wogh 2 K, Ambrózy József 2 K, Wálik Istvan 2 K, Singer cég 1 K, Bogojevich Istvanné 4 K, Petry Józsefné 5 K, Olvaszhatlan 1 K, Standhaft K. 1 K, Wolf Mihályné 2 K, Fésüs Imréné 1 K, Bartl Teréz 5 K, Hirsch Antal 10 K, Kiszinszky Bogdán 1 K, Loch 60 f, N. N. 30 f, N. N. 40 f, Olvaszhatlan 1 K, dr. Nagy Dezső 10 K, dr. Milich Jakab 2 K, Donkulov György 1 K, Nedelkovics 20 f, Olvaszhatlan 1 K, N. N. 50 f, Risztics 1 K, Landgraf Istvanné 1 K, N. N. 20 f, Radosavicz 20 f, Spitzer Áronné 40 f, Klein Soma 12 f, Küffer 40 f, Junger Pál 2 K, Gruzling Róza 20 f, Nagy Anna 20 f, Olvaszhatlan 1 K, Pillis Ferencné 1 K, Olvaszhatlan 2 K, N. N. 40 f, özv. Brandt Rezsőné 1 K, Simon Ignác 1 K, Weber Péterné 2 K, Likavec Karolin 2 K, Likavetz K. 1 K, Vanya 10 f, Moity B. 40 f, Olvaszhatlan 1 K, N. N. 60 f, N. N. 34 f, P. M. 1 K, N. N. 1 K, N. N. 30 f, Molnár Gyula 60 f, összesen **132 92 K.**

A 49. sz. gyűjtőiben befolyt: Hegedűs Jánosné 2 K, Erdős Ferencné 1 K, Faur Margit 1, Szepessy Vilma 2 K, özv. Balogh Károlyné 1 K, Szeley Mária 1 K, Krizsák Örszi 1 K, összesen **9—K**

Az 50. sz. gyűjtőiben befolyt: Fischer Terus 2 K, Kertész 2 K, Klementics F. 2 K, Mesznik Imre 2 K, Schubert Ferenc 2 K, Beneth Károlyné 4 K, Giljum Mátyás 1 K, Sztraky Testvérek 2 K, Ro'sa Béla 1 K, Felsenstein F. 1 K, Strélinger 2 K, Almásy Elek 1 K, Grünbaum Frigyes 1 K, Schwab Albert 1 K, Olvaszhatlan 1 K, Frank Lajos 1 K, Berényi Bódog 3 K, Neizer 1 K, Homa 1 K, Daun 2 K, Losonczy 1 K, Vantsik 1 K, Eckfeld 1 K, Nagyvinszky 1 K, Huberth 1 K, N. N. 20 f, Wener János 2 K, Eisenstädter 5 K, Weiterschan 1 K, Czinner 1 K, Péits Mária 1 K, Kónya Ferenc 1 K, Prandell Rezső 5 K, Goldberg 2 K, Petrekanics 10 f, Olvaszhatlan 2 K, Olvaszhatlan 1 K, Reiner 20 f, Némethy 20 f, Molnár Lajos 1 K, Eckstein 1 K, Böleszny 2 K, Praszák Testvérek 1 K, Trébits 1 K, Szépfy Géza 1 K, N. N. 1 K, Czikajló Lászlóné 5 K, Olvaszhatlan 1 K, N. N. 20 f, összesen **74-90 K.**

Az 51. sz. gyűjtőiben befolyt: N. N. 1 K, Olvaszhatlan 2 K, Lehmann Johann 5 K, Selkrat 10 f, Olvaszhatlan 1 K, Ferdinándy Jánosné 40 f, Schmidt Péter Lehmann Mihály 10 K, N. N. 1 K, Miksafyné 1 K, Jakob Mihály 1 K, Ditrich Lajos 1 K, N. N. 20 f, N. N. 20 f, N. N. 10 f, Adler 1 K, Aubermann 50 f, Jankovich 1 K, Jung 20 f, N. N. 40 f, Banwek Péter 1 K, Szabó 1 K, Plichter M. 30 f, Lehmann Péter 1 K, Weiterschan Péter 40 f, Molnár Giza 1 K, Szavics 2 K, Stöchl 30 f, Stein 20 f, N. N. 20 f, Schaffer M. 2 K, K. I. 2 K, Anna István 1 K, Oriold József 1 K, Klementics Jakab 1 K, Pavkov Milánné 2 K, Dobos József 1 K, Vörös Margit 30 f, Anna 40 f, Stagelschmidt A. 40 f, Kissné 40 f, Gáspár 1 K, Davidovics 20 f, N. N. 1 K, N. N. 40 f, özv. Brájjer Gyuláné 1 K, összesen **50-40 K.**

Deutsch Emilné 20—K,
Schneider József 15—K,
Lucsics Vazulné 20—K,
Budlibicska asztaltársaság 25—K,
Wehner Testvérek 40—K,

Kálmán Ferencné gyűjtése 109 50 K,
Nagybecskereki pincéregylet 50—K,
Árkod község gyűjtése 173-25 K,
Cserépalja község gyűjtése 631-28 K,
Raits Spira adománya 100—K,
Ilijasev Blagoje 100—K,
Torontálygyűlési lótulajdonosok által adományozott 490—K,
Wasseráb Paulina 10—K,
Párdányi lótulajdonosok adománya lovak vétel-árából 1209 40 K,
Szekerény község gyűjtése 379-62 K,
Zsivanovics Velyko 5—K,
Mai közlés 3822 66 K,
Eddigi gyűjtés 22.212-27 K,
26.034 93 K.

A szerbek pünkösdi királysága Zimonyban.

— A zimonyi szerb napok. —

Egy alkalmi tudósítónk a zimonyi szerb napokról a következő érdekes tudósítást közli:

Szeptember 10-én hajnali három órakor harangkongás vert föl. A görögkeleti templomban harangoztak. Az utcán ez a kiáltás hangzott végig:

— Itt vannak a szerbek!

Kiugrottam ágyamból, az utcára siettem. Egész éjjel dörögtek a monitorok. Tudtam, hogy a várost katonailag kiürítették és hogy minden, ami hivatalainkban veszélyeztetve volt, elvittek innen. Mi fog történni?

Már beértek a városba a szerb elő-örsök. Három óra előtt itt voltak már. Végigvonultak az utcákon, meg akartak győződni róla, hogy csakugyan nincs-e katonaság Zimonyban? Három komitácist küldtek a szerbek előcsapatnak. Szerb nemzeti öltözetben voltak, himzett törülközők lobogtak vállukról; tele voltak virággal tűzködve. Fegyver a kezükben készenletbe, másik kezükben bomba. Az utcákon végigharsog a kiáltásuk:

— Éljen Péter király! Éljen Péter király!

Az emberek nagyrésze nincs Zimonyban; de azért nemcsak a szerb lakosság maradt Zimonyban, hanem németek és magyarok is. Senki sem jön az utcákra; csak szerb gyerekek sokasága tódul a látványossághoz. Három órától hatig tartott a komitácisk körsétája a városban. Ez a körséta nem csak arra volt jó, hogy a város kiürítettségéről meggyőződjenek, hanem arra is, hogy a megtélemedett lakosságot, különösen a szerbeket, a szerb trikolor kitűzésére bírják. Mert a zimonyi szerbek egészen különös helyzetbe jutottak: ha bármiképpen demonstráltak a szerbek mellett elárulják hazájukat; ha ellentállást tanúsítanak, a szerbek tekintik őket árulóknak és meg is boszulják magukat... Zimony lakossága levonta a következő menyeket és nemsokára sok szerb lobogó lengett a zimonyi szerbek házán.

A komitácisk apró szerb zászlókat osztottak ki az utcákra tódult gyermek-seregnek és vezényelték őket:

— Éljen Petár király! Éljen Sándor trónörökös! Éljen a szerb hadsereg!

Közben két másik fölvirágozott, föllobogózt komitácisk jött be Zimonyba és tovább csinálta a másik háromnak a munkáját. Mikor a várost eléggé föllobogóztának találtak, fölmentek a Hunyadi-toronyhoz és onnan jelzést adtak.

Tudatták a városon kívül álló komitáciskkal, hogy Zimony szabad. Erre nagyobb csapatokban jöttek a komitácisk a városba és végigvonultak az utcákon; megszállták a magaslatokat, az egyes

kaszarnyákat, a pályaudvart és a hajóállomást. Kotur városi tanácsos, miután a polgármester és alpolgármester eltávoztak a városból, kihajtatott a pályaudvarra, ahol a komitácisk szerint a szerb seregnek Gyukics Szvetozár őrnagy vezetése alatt be kellett vonulni. Kotur tanácsos azért ment oda, hogy Gyukics őrnagynak a várost fölajánlja és annak, valamint a lakosságnak kiméltetését kérje.

Közben átjött Belgrádból Zimonyba Velimirovitsch belgrádi pap diszes komitácisk öltözetben és egy redőrbiztos; azért jöttek, hogy a hivatalokat átvegyék. Először is a városházára mentek; ott megparancsolták a rendőröknek és szolgáknak, vessék le a városi egyenruhát és vegyenek föl polgári öltözetet. Biztosították őket, hogy nem lesz bántódásuk. A tanácsterembe érkezve, parancsot adtak a szolgáknak, hogy hívják össze Zimony legelőkelőbb szerb polgárait, mert megalakítják az új városi tanácsot. Visszajött a pályaudvarról, ahová csakugyan megérkezett Gyukics őrnagy, Kotur tanácsos is. Jelentette, hogy beszélt az őrnaggyal, aki megígérte a város és a polgárság kiméltetését s kijelentette, hogy senkinek sem fog bántódása esni. Ezután a tanácsteremben összegyűltek bizottságot küldtek ki a jelölések megejtésére. Velimirovitsch, a belgrádi pap, kiáltványt fogalmazott meg, amelyet Gyukity őrnagy nevében a város polgárságához intéztek. A szerb sereg még nem volt Zimonyban, de Gyukics őrnagy a kiáltványon már mint a város parancsnoka szerepelt. A kiáltványt rögtön a nyomdába adták.

A bizottság átvette a tanács és a rendőrség összes kulcsait, egyuttal szerb őrséget állítottak a városházára. Innen a bizottság a kerületi bíróságra ment. Fölhozták az összes foglyokat; mind-egyiktől megkérdezték, miért van fogva? Azután valamennyiüket szabadon bocsátották.

Künn az utcán, a tisztai étkező, a pályaudvar és az ezredes lakása előtt összegyűlt ezalatt a csöcselék. Várost szerb utcagyerekek hada rontott be az épületekbe, feltörték a szekrényeket, fölverték a fiókokat, az aktákat amit találtak elcipeltek. Nyolc-kilencéves gyerekek nehéz töltött fegyvereket hurcoltak magukkal. Miután mindent elloptak, alaposan összeromboltak mindent a lakásokban és a tisztai étkezőben.

Nemsokára megérkezett egy szerb csapat. A komitácisk hangos ujjongást csaptak és éltették Péter királyt és a szerb hadsereget. A csapat a komitácisk vezetésével a Hunyadi-torony alá vonult, ahol azonnal népünnepelet rögtönöztek és hangos koló-tánchoz fogtak.

A nyomdában elkészült a kiáltvány; azonnal kiragasztották, széthorták a kávéházakban és vendéglőkben. A zimonyi szerb lapnak, a „Mali Glasnik“-nak külön kiadásban kellett hozni a proklamációt. Velimirovitsch intézkedett, hogy Belgrádból szerb lapokat hozzanak át, hogy — amint ők mondják — a zimonyiak végre „hitelesen“ megtudják, hogyan is áll a világháború? Elrendelték, hogy Zimonyban ezentul is árusítsák a belgrádi lapokat; elrendelték továbbá, hogy csak szerb dohányt áruljanak Zimonyban.

Várták azután a belgrádi hatóságok előre jelzett érkezését is. De bizony azok nem jöttek. Ahelyett egész más történt: csapataink döntően és végzetesen megverték a szerbeket és a zimonyi rövidletű szerb dicsőségnek is vége lett; komitácisk, katonák mind kitakarodtak Zimonyból.

Szatymazi szőlőtelepünkről csütörtök reggel nagyobb mennyiségű, téli eltevésre is alkalmas — kézzel szedett — válogatott

fajalmánk, valamint szilva

fog Nagybecskerek vasuti állomásra érkezni.

Az érdeklődők csütörtök reggel 7 órakor az állomásnál megtekinthetik

Szíves érdeklődést kér

ifj. Dénes Lajos, Szeged.

941-1.1

Keresünk 2 ügyes
fűszerkereskedő
- segédet. -

Ajánlatok intézendők:

Messinger József és Fiai
(942-1.1) cég
Nagykikinda.

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi **CENTIFOLIA-KENŐCSE**

biztos gyógsikerű idült, söt rákszerű sebeknél, daganatoknál, gyulladáskor, kiütéseknél, karbunkulusoknál. Eltávolít a testből idegen testeket, megakadályozza a vérmérgezést és legtöbbször feleslegessé teszi az operációt.

Egy adag ára 1-80 K.

Levélpostával francó szállít naponta kétszer előleges fizetés mellett Apotheke zum Schutzengel A. Thierry Progreda bei Kohitsch. — Kapható azonkívül Török József gyógytárában, Thalmayer és Seitz valamint Kochmeister utódánál Budapesten és az ország valamennyi nagyobb gyógytárában. 918-5.2

Hirdetéseket jutányos árért közöl a „**Torontal**”

politikai napilap kiadóhivatala, mely lap a legrégebb, legelterjedtebb, legolvasottabb napilap Torontálvármegyében.

HELYBELI BESZERZÉSI FORRÁSOK.

Asztalos:

Szelentzky Pál, Árpád-utca.

Bádogos:

Schmidt Ferenc, Nicky-utca.
Walik István, József főherceg-u.

Biztosítási ügynökségek:

Franz J. L. (Adria) Hunyadi-utca.
Hirtenstein Márk (Bécsi bizt.) Erzsébet-tér.
Magy.—Francia bizt. társ. József fkg-u.
Ifj. Rigó István (Első M. Ált.) Árpád-u. 21.
Rosenberg Salamon (Magyar Élet- és Járadék), Ferenc József-tér. Telefon 3-22.
Steinitzer Géza (Ass. Generali) Gabonater.

Bőrbély és fodrász:

Ikity Dusan, Hunyadi-utca.
Nagyvinszky Iván, Hunyadi-u.

Butorgyár:

Bence A. és fia, Hunyadi-utca.

Cementgyár:

Özv. Guttman Jakabné és fiai, Kültelek.

Cipőkereskedők:

Kertész A., Iskolaépület.
Weinberger K., Hunyadi-u.
Wilhelm Ferenc, Hunyadi-utca 2.

Divatáruház:

Boskovits S. J., Hunyadi-utca.
Bukovác István, Hunyadi-utca.
Mesznik Imre, Pénzügyi palota.
Perger Rezső, Jókai-u.

Dobozgyár és műkönyvkötészet:

Schneider János, Aradáci-ut.

Drogueria:

Melkuhn Dezső, Hunyadi-utca.

Ékszerészek:

Goldberg Mihály, Hunyadi-u.
Mesznik R. özv., Hunyadi-u.

Fényképész:

Orosz Lajos, Korona-utca.

Férfiszabók:

Grünbaum Vilmos, Hunyadi-utca.
Koesis Sándor, Klub-kávéházzal szemben.
Kovács Ödön, Hunyadi-utca.
Tóth József, Hunyadi-utca.

Fogmüterm:

Buzolich József, Hunyadi-utca.
Dr. Stepanov Svetislav, Hunyadi-utca.

Fűszer- és csemegekereskedés:

Fendler József, Hunyadi-u.
Weiterschan József, Hunyadi-u.

Gépjavitó műhely:

Bürger és Grünwald, Temesvári-u.
Csókás Antal, Nicky-utca.

Gőzfürész:

Engel Sámuel, Eötvös-utca.
Kereskedelmi részv.-társ. Eötvös-u.

Gyógyszertárak:

Kellner J. utóda Czika Jóló, Hunyadi-u.
Kollarich Gábor, Melencei-utca.
Vági Sándor, Szerb egyház-palota.

Hálógyár:

Csusner János.

Kalapkészítő:

Andresz A. Főtér, Bauer-ház.

Kalapraktár:

Sindelás Béla, Hunyadi-utca.

Kávéházak:

Sólyom György, Klub-kávéház.

Kézmű- és rövidárúüzlet:

Benó testvérek, Hunyadi-utca.
Eisenstädter S. és társai, Hunyadi-utca.
Freund S. és fiai, Hunyadi-utca.
Molnár Lajos, Hunyadi-utca.
Stagelschmidt János, Hunyadi-utca.

Könyv-, zenemű- és papirkereskedés:

Almásy és Szepessy, Hunyadi-utca.
Mangold Lipót, Hunyadi-utca.

Könyvkötészet:

Schneider Lajos, Megyeház-utca (Pest-szállodával szemben).

Kocsigyártó:

Amend Ferenc, Nicky-utca.

Kőművesek:

Gazdig György, Szerbtemplom-u.
Hoff N. és társa.
Klaszky Jakab, Váraljai-u.
Mattern Mihály, Juranics-u.
Pányi János.

Lakk-, kence-, és festékáruraktár:

Pencz János, Megyeház-utca.

Lakatosműhely:

Engel Ádám, Megyeház-utca.

Lisztkereskedés:

Klein Mór, Hunyadi-u.

Mészáros és hentes:

Bauerle testvérek, Városházépület.
Prokisch Gyula, Hunyadi-u.
Wehner testvérek, Hunyadi-utca.

Mozigépek, berendezések:

Berger Árpád, Hunyadi-utca.

Műköszörius:

Molnár János, Nicky-u.

Női kalapüzlet:

Tolvay Józsefné, Hunyadi-utca.

Női kész kosztüm és bluz:

Schwartz Dávid, Hunyadi-utca.

Ruhakereskedés:

Felsenstein Ferenc, Hunyadi-u.
Goldschmidt Lipót, Hunyadi-u.
Schwarz Dávid, Hunyadi-u.

Sirkóraktár és szobrászterem:

Tunner Alajos, Szerbtemplom-utca.

Szállító-cég:

Eckstein János, Hunyadi-utca.
Perl Mór, Szerb egyház-palota.

Szállodák:

Beneth nagyszálloda, Ferenc József-tér.
Korona-szálloda, Erzsébet-tér.
„Pest városához“ c. szálloda, Megyeház-u.

Szénkereskedés:

Herzog Gyula, Kinizsy-u.

Szeszgyár:

Lukács és társa, Kültelek.
Schwirllich Alajos, Aradáci-u.

Téglagyár:

Klein Bernát.
Stagelschmidt J. és J.

Temetkezési intézet:

Bence A. és fiai.

Tüzifa-, épületfatereskedés:

Annau örökösök, Korona-utca.
Gerő Henrik, Korona-utca 4.
Kurländer Imre, Aradáci-ut 1.

Uridivatáruház:

Liptay Dezső, Hunyadi-utca.

Vaskereskedés:

Boleszuy Antal, Hunyadi-u.
Daun Gyula, Hunyadi-utca.
Berényi Bódog, Hunyadi-utca.

Vendéglő, étterem:

Gál István, Orient-étterem
Habrich Ferenc, Melencei-u. 29.
Kovács János, vasuti vendéglő.
Magyar Király söresarnok.
Marcoin Jenő, Kaszinó-vendéglő.
Rensing Mátyás, Otthon-söresarnok
Tóth és Norizsán, a nagyhid mellett.

Virágkereskedés és kertészet:

Oláh Gábor, Bajza-u.

Zongorarakta:

Weisser Adon, Gizella-part 6.